

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/775/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244490
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1111244490.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci navrhovateľky: T. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. X, Ž., zast. FUTEJ & Partners, s.r.o., Radlinského 2, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika zastúpená Národnou bankou Slovenska, Imricha Karvaša 1, Bratislava, IČO: 30 844 789, o náhradu škody vo výške 7.452,36 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17. júna 2014, č.k. 15C 186/2011-204 a proti uzneseniu tohto súdu zo dňa 19. septembra 2014, č.k. 15C 186/2011-227, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdzuje.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č.k. 15C 186/2011-227 zo dňa 19. septembra 2014 potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa od odporcu domáhala zaplatenia sumy 7.452,36 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a zároveň zamietol návrh navrhovateľky na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnyim dvorom Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu vo veci samej odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, a § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a vecne tým, že navrhovateľka v konaní nepreukázala namietaný nesprávny úradný postup odporcu ani vznik ňou tvrdenej škody. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., a v konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko ich náhradu neuplatnil návrhom.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že navrhovateľka bol členkou družstva PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKE INVESTÍCIE („Družstvo“), do ktorého vložila členský vklad. Po jej vystúpení z Družstva jej členstvo zaniklo rozhodnutím predstavenstva podľa čl. 16 ods. 3 Stanov družstva ku dňu 10.12.2010, a vzniklo jej právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu vo výške 7.452,36 eur so splatnosťou do 10.06.2011.

Uviedol, že Úrad pre finančný trh schválil rozhodnutím zo dňa 21.03.2002 Družstvu Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo návrhom na začatie konania doručeným Úradu dňa 16.04.2003 o schválenie jeho dodatku. Úrad pre finančný trh Družstvo oboznámil o splnení podmienok pre schválenie

tohto dodatku podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 122 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z.z. a zároveň Družstvo upozornil, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt, pretože úrad vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou družstva. Dňa 02.06.2008 uzavrelo Družstvo s obchodníkom s cennými papiermi Capital Invest, o.c.p., a.s., zmluvu o zriadení portfólia, podľa ktorej sa obchodník s cennými papiermi ako obhospodarovateľ zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investície a jeho dodatkami, čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz. Obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8 % ročne. Investíciami vloženými do Družstva, ktoré tvorili vklady jeho členov mal právo disponovať výhradne Capital Invest, o.c.p., a.s., na základe zmluvy o riadení portfólia, z ktorej vyplývali práva a povinnosti zmluvných strán zmluvy uzatvorenej medzi obchodníkom s cennými papiermi a Družstvom. Družstvo finančné prostriedky, ktoré získalo od svojich členov neposkytovalo obchodníkovi s cennými papiermi na základe zmluvy, kde by bola špecifikovaná výška poskytnutej sumy, ale zamestnanci obchodníka s cennými papiermi priamo disponovali s peniazmi Družstva na základe Družstvom udeleného súhlasu. S finančnými prostriedkami na účte Družstva boli oprávnené disponovať zamestnankyne obchodníka s cennými papiermi pani Q., K., Z. a F.. Predmetná zmluva bola ukončená zo strany obchodníka s cennými papiermi výpoveďou zo dňa 30.03.2010 s účinnosťou od 01.05.2010. Družstvo listom zo dňa 15.04.2010 požiadalo Národnú banku Slovenska o preskúmanie postupu spoločnosti Capital Invest, o.c.p., a.s., a žiadalo, aby situáciu riešila, ale nepodalo voči obchodníkovi s cennými papiermi žalobu o náhradu škody.

Skonštatoval, že do 01.06.2010 postupovala Národná banka Slovenska ako aj jej právny predchodca Úrad pre finančný trh v súlade so zákonom č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch správne vo vzťahu k Družstvu, ktoré bolo Národnej banke Slovenska povinné predkladať polročné správy o svojom hospodárení. Z obsahu správ nevyplyvali žiadne informácie o prípadnej zhoršenej finančnej situácii Družstva. Obsah prerokovaných skutkových okolností o činnosti Družstva mal preukázaný zo zápisu z prerokovania problémov a nezrovnalostí v činnosti družstiev zo dňa 24.08.2007. Družstvo doručilo dňa 10.10.2007 Národnej banke Slovenska list s tým, že zo strany družstiev nedošlo k porušeniu zákona a prospektov investícií schválených Úradom pre finančný trh z dôvodov v liste špecifikovaných. Družstvo sa vyjadrilo k systému fungovania družstiev vzhľadom na ich investičnú stratégiu, že vtedajší stav zodpovedal dlhoročnej finančnej spolupráci medzi spoločnosťami CI HOLDINGU, a.s., jej dcérskymi spoločnosťami a družstvami. Podľa názoru Družstva narušenie tohto systému by mohlo týmto spoločnostiam spôsobiť značné škody, a na druhej strane náklady, keďže finančné vzťahy medzi uvedenými spoločnosťami sú dlhodobými investičnými vzťahmi. Družstvu a jeho dcérskym spoločnostiam sa javilo ako problematické zabezpečiť do portfólia družstiev iné investičné nástroje, ktorých emitentami by boli spoločnosti v rámci finančnej skupiny CI HOLDING, a.s.. Družstvo zdôraznilo, že dlhodobé vysoké výnosy členov družstiev boli zabezpečené najmä dobrou investičnou stratégiou družstiev, pričom bola vyslovená obava, že jej zmenou by mohlo prísť k ich ohrozeniu, resp. narušeniu dôveryhodnosti družstiev, ak by nebolo naďalej zo strany ich členov možné, aby jednotlivé družstvá boli schopné plniť svoje záväzky. Družstvo až listom doručeným Národnej banke Slovenska dňa 15.04.2010 požiadalo o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi.

Z obsahu listinných dôkazov, ako aj z obsahu výpovede splnomocneného zástupcu odporcu mal súd prvého stupňa preukázané, že Národná banka Slovenska vykonala v období od 20.04.2010 do 06.05.2010 u obchodníka s cennými papiermi dohľad na mieste, a listom zo dňa 20.04.2010 vyzvala Družstvo, aby predložilo žiadosť o schválenie dodatku Prospektu investície tak, aby mohlo pokračovať v zhodnocovaní finančných prostriedkov, keďže zistila, že podstatná časť Prospektu investície sa stala neaktuálna. Družstvo predložilo Národnej banke Slovenska dňa 28.04.2010 žiadosť o schválenie dodatkov k Prospektu investície, čím bolo začaté konanie, ktoré bolo prerušené rozhodnutím OPK-5664/1-2/2010 zo dňa 10.05.2010 na čas, kedy bolo Družstvo povinné odstrániť nedostatky žiadosti, a žiadosť doplniť. Družstvo ani po opakovanom predĺžení lehoty na odstránenie väd nedostatky žiadosti neodstránilo, preto Národná banka Slovenska rozhodnutím OPK-5664/1-5/2010 zo dňa 26.08.2010 konanie vo veci žiadosti o schválenie dodatkov k Prospektu investície, zastavila, a jej rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Bankovej rady č. GUV-1744/2010 zo dňa 08.12.2010,

právoplatným dňa 16.12.2010. Národná banka Slovenska súbežne začala voči Družstvu konanie o uložení sankcie podľa § 144 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. za porušenie ustanovenia § 129 ods. 3 v spojení s ustanovením § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) ZoCP a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 ZoCP, a rozhodnutím ODT -10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011, právoplatným dňa 18.07.2011, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt, avšak nezakázala Družstvu vykonávať inú činnosť, keďže Národná banka Slovenska takéto kompetencie voči Družstvu ako podnikateľskému subjektu nemala. Navyiac, na základe získaných poznatkov o činnosti Družstva a obchodníka s cennými papiermi podala dňa 27.07.2010 orgánom činným v trestnom konaní oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu. Podľa uznesenia Prezídia PZ, Úradu boja proti korupcii, vyšetrovateľa odboru boja proti korupcii č.k. ČVS:PPZ-153/BPK-B-2010 zo dňa 16.11.2010, bolo dňa 10.08.2010 začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Tr. por. pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák..

Poukázal na to, že navrhovateľka bola povinná preukázať zákonné podmienky vzniku zodpovednosti odporcu za vznik škody, ktorá jej mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad Družstvom, ktorého bola členkou, pričom zdôraznil, že zákonné podmienky vzniku zodpovednosti odporcu za vznik škody musia byť splnené kumulatívne bez ohľadu na zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Dospel k záveru, že navrhovateľka nepreukázala, že by Národná banka Slovenska vo vzťahu k Družstvu nesprávne úradne postupovala. Práve naopak, v konaní bolo preukázané, že Národná banka Slovenska bola až od 01.06.2010 oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt, teda Družstvo, dodržiava schválený Prospekt investície, a nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, nakoľko by konala v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a v rozpore so zákonmi č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska, č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom. Z uvedeného potom vyvodil, že navrhovateľka nepreukázala už prvú z troch podmienok vzniku zodpovednosti za vznik škody, a to nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska, a preto jej návrh zamietol.

Vyjadril tiež názor, že nárok na náhradu škody voči štátu môže byť úspešne uplatnený iba vtedy, ak poškodený nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je povinný plniť. V tejto súvislosti poukázal na to, že uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3K 95/2010 zo dňa 11.04.2011 bol na majetok Družstva ako úpadcu vyhlásený konkurz a do funkcie správcu bol ustanovený F. F. E.. Navrhovateľka si prihlásila svoju pohľadávku do konkurzu. Z dôvodu, že jej pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty popretá, domáha sa určenia jej oprávnenosti incidenčnou žalobou voči správcovi konkurznej podstaty. Konkurz vyhlásený na majetok Družstva, rovnako ako konanie o incidenčnej žalobe navrhovateľky nie sú doposiaľ právoplatne ukončené. Zistil tiež, že v konaní na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 19C 56/2011 si Družstvo uplatňuje titulom náhrady škody za nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska nárok na náhradu škody, avšak konanie nie je právoplatne skončené. S poukazom na ustálenú judikatúru mal za to, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. ako aj zákona č. 514/2003 Z.z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Preto ak má navrhovateľka pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázala bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a tým ani predpoklad existencie škody. S poukazom na tieto skutočnosti považoval žalobu za predčasnú.

Návrh zamietol ako predčasne podaný aj z dôvodu, že navrhovateľka ako bývalá členka družstva, ktorá sa stane v dôsledku nevyplatených finančných prostriedkov družstvom veriteľom družstva, si svoje nároky na náhradu škody môže uplatniť v zmysle ust. § 243a ods. 4 Obch. zák. za splnenia podmienok vzniku škody voči členom predstavenstva družstva alebo členom kontrolnej komisie podľa ust. § 244 Obch. zák.. Poukázal na to, že Obchodný zákonník v § 251 ods. 2, § 243a ods. 4 a § 244 ods. 8 explicitne zakotvuje, že každý člen družstva je oprávnený v mene družstva podať žalobu o náhradu škody proti členovi predstavenstva z titulu jeho zodpovednosti voči družstvu za ním spôsobenú škodu, že každý veriteľ družstva môže vo svojom mene a na vlastný účet uplatniť nároky družstva na náhradu škody proti členom predstavenstva a proti členom kontrolnej komisie, ak veriteľ družstva nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku družstva, a taktiež, že ak je na majetok družstva vyhlásený konkurz, nároky

veriteľov družstva proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie družstva môže uplatňovať správca konkurznej podstaty družstva voči členom predstavenstva družstva, ktorí ak porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie sú zodpovední spoločne a nerozdielne za škodu, ktorú tým družstvu spôsobili. Existencia nároku navrhovateľky na náhradu škody voči vyššie uvedeným subjektom Družstva potom podľa jeho názoru vylučuje možnosť, aby sa navrhovateľka domáhala náhrady škody voči štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z.. Navrhovateľka nepreukázala, že by sa bez svojej viny bezúspešne domáhala náhrady škody voči subjektom Družstva. V tejto súvislosti zdôraznil, že škoda vzniká za preukázania všetkých podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie voči dlžníkovi stane fakticky nevyhľadateľným.

Uviedol tiež, že v posudzovanej veci je právne relevantným len prípadný nesprávny úradný postup, ktorého by sa mohla Národná banka Slovenska dopustiť zanedbaním dohľadu vo vzťahu k dohliadanému subjektu, ktorým je Družstvo. Len v prípade takéhoto nesprávneho úradného postupu by prichádzalo do úvahy, že v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom by navrhovateľke vznikla škoda. Navrhovateľka v konaní tvrdila, že jej vznikla škoda aj v príčinnej súvislosti so zanedbaním dohľadu Národnej banky Slovenska nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi. Poukázal na to, že Družstvo poskytovalo finančné prostriedky po tom, ako ich získalo od navrhovateľky obchodníkovi s cennými papiermi na základe zmluvy o riadení portfólia, a medzi nimi tak vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého boli obaja účastníci povinní plniť z uzavretej zmluvy. Ak Družstvo zistilo, že obchodník s cennými papiermi si svoje povinnosti, vyplývajúce mu zo zmluvy neplní, bolo jeho povinnosťou domáhať sa súdnou cestou pohľadávok, na ktoré malo na základe uzavretej zmluvy nárok. Len v prípade, ak by sa Družstvo svojej pohľadávky voči obchodníkovi s cennými papiermi nedomohlo, bolo by možné v teoretickej rovine dospieť k záveru, že Družstvu vznikla škoda v súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska, spočívajúcim v zanedbaní dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi. Nakoľko v priamej príčinnej súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom, spočívajúcim v nedostatočnom dohľade nad obchodníkom s cennými papiermi, mohla vzniknúť škoda len na strane Družstva, považoval prípadný nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska vyplývajúci z dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi v danom prípade právne za irelevantný, pretože na strane navrhovateľky nedošlo k vzniku škody v priamej príčinnej súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska spočívajúcim v zanedbaní dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi.

Dospel potom k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by odporca nesprávne úradne postupoval tým, že riadne nevykonával bankový dohľad nad Družstvom. Družstvo bolo totiž dohliadaným subjektom len v obmedzenom rozsahu ust. § 125 až § 128 ZoCP. V súlade s uvedenými stanovami Úrad pre finančný trh schválil Družstvu Prospekt investície, pričom posudzoval len jeho úplnosť (§ 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 ZoCP), t.j. či obsahuje všetky údaje a vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v Prospekte investície zodpovedali príslušné orgány Družstva. Odporca tiež preukázal, že nebolo v právomoci Národnej banky Slovenska schvaľovať zmluvu o riadení portfólia. Prospekt investície mal podľa zákona obsahovať len zoznam zmlúv, ktoré zabezpečujú odbyt výrobkov navrhovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje (podstatná náležitosť § 128 ods. 1 písm. a) bodu 10 ZoCP). Národná banka Slovenska nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, pretože v takom prípade by došlo k prekročeniu jej kompetencií. Skonštatoval, že štát Slovenská republika nemôže priamo zasahovať do vlastnej činnosti Družstva a jeho majetkovoprávnych vzťahov, v ktorých má Družstvo autonómne postavenie. Vnútorne vzťahy Družstva sa spravovali v danom čase stanovami družstva a Obchodným zákonníkom, pričom navrhovateľka ako členka Družstva investovala predmetné peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého mala vplyv, keďže prostredníctvom členskej schôdze členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a stanov Družstva. Poukázal na to, že navrhovateľka nepreukázala, že počas členstva v Družstve realizovala svoje oprávnenia vyplývajúce z členstva tak, že by aktívne zasahovala do činnosti Družstva za účelom odvrátenia hroziacej škody pri zistení nedostatkov v činnosti štatutárnych zástupcov Družstva. Z týchto dôvodov návrh navrhovateľky zamietol.

Zamietnutie návrhu navrhovateľky na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie odôvodnil právne ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a vecne tým, že verejná ponuka majetkových hodnôt nie je regulovaná smernicou EÚ 2003/71/ES - smernicou o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov

alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES, na znenie ktorej sa navrhovateľka odvolávala. Skonštatoval, že alternatívne investičné možnosti, medzi ktoré je možné zahrnúť aj činnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt, začala v rámci EÚ regulovať až smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ zo dňa 08.06.2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadením (ES) číslo 1060/2009, (EÚ) číslo 1095/2010. Mal potom za to, že rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie o navrhovaných otázkach nie je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, keď navyš povinnosť obrátiť sa na Súdny dvor Európskej vyplýva po zhodnotení skutkových okolností len súdu, voči rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok, čo prvostupňový súd nie je.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a vecne plným úspechom odporcu, ktorému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu návrhom neuplatnil a v konaní mu ani žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol jej návrh na zaplatenie náhrady škody s príslušenstvom, a navrhla rozsudok v napadnutej časti zmeniť, a jej návrhu vo veci samej vyhovieť, resp. rozsudok súdu prvého stupňa v uvedenej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania. Súdu prvého stupňa vytkla, že nezohľadnil, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j., že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedla, že sa spoliehala, že nedôjde ku škode na jej úkor, pretože vychádzala z garancie Národnej banky Slovenska ako orgánu dohľadu, a nemohla predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa Národnej banky Slovenska len formálny, resp., že takýto je jeho obsah podľa výkladu odporcu, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investície nedefinoval, a postup Národnej banky Slovenska bol preto svojvoľný v neprospech každého, kto sa na ňu z hľadiska stability a ochrany investície spoľahol. Argument Národnej banky Slovenska, že upozornila Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, posúdila ako úplne irelevantný, nakoľko nemohla mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť, a nesúhlasila ani so záverom súdu prvého stupňa, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou Slovenska, spočívajúcom v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zákon č. 566/2001 Z.z.. Za obzvlášť nepochopiteľný považovala záver súdu prvého stupňa, že sa mala viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady „právo patrí bdelým“, nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu, a nie v dôsledku toho, že nebola „bdelá“ s tým, že jej nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani obchodníka s cennými papiermi, ktorými mohla zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť.

Argumentovala, že Národná banka Slovenska zanedbávala svoje povinnosti pri výkone dohľadu nad Družstvom aj obchodníkom s cennými papiermi minimálne od roku 2007. Poukázala na to, že jej povinnosťou podľa ust. § 137 ods. 2 zákona o cenných papieroch je, a aj bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa ust. § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 01.05.2007, družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník s cennými papiermi, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska napriek tomu, že odporca v priebehu celého konania tvrdil opak, a preto mala Národná banka Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska Družstvu (Prospekt investície, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkovi s cennými papiermi s tým, že povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska bol dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako vyplývajúcich z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty, a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj jej. Poukázala na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C 206/2011 bolo výpoveďou svedka D.. I. P., C.., preukázané, že Národná

banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING a.s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka s cennými papiermi, z čoho vyplýva, že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky od neho získané, investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a Družstvom, a Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po tomto vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a.s., CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING a.s., a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše, či už členom predstavenstva alebo konateľom, D. E. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. Uviedla, že Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a.s. a obchodníkom, a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi, v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo, porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch, ani po vydaní tohto rozhodnutia okrem udelenej pokuty vo výške 10.000 eur, nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch, a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi, alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi, vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ňou do Družstva vložených prostriedkov, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohla rozpoznať riziko svojej investície, resp., že túto investíciu jej banka svojim zanedbaným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázala na skutočnosť, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 04.03.2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch, z čoho vyplýva jej tolerovanie porušovania právnych predpisov obchodníkom i Družstvom minimálne od roku 2008 do roku 2011. Vo svojom odvolaní ďalej uviedla, že Národná banka Slovenska rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011, právoplatným dňa 18.07.2011, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investície s tým, že Národná banka Slovenska ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, keď ich neaktuálnosť siahala späť k 31.12.2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovenska dňa 27.08.2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti, a údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 01.10.2009, a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva, boli neaktuálne už k 31.12.2006, z čoho vyplýva, že Družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31.12.2006, avšak Národná banka Slovenska voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy činnosť Družstva zakázala.

Mala tiež za to, že existujúce konkurzné konanie samo osebe nevylučuje možnosť podať veriteľovi, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku do konkurzu, návrh na náhradu škody proti štátu a nerobí takýto návrh predčasným, pretože je povinnosťou súdu v konaní o náhradu škody skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť jeho uspokojenia ako veriteľa v konkurznom konaní, a ak áno, v akom rozsahu, pričom súd pri tomto hodnotení dokonca nemá čakať až na konečné rozvrhové uznesenie konkurzného súdu (rozsudok NS ČR zo dňa 11.04.2012, sp. zn. 29Cdo/4968/2009), ale je povinný zohľadniť až napr. správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave daného konkurzu, a preto žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu, a to ani vtedy, ak ona doposiaľ nemala možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporcu a súdu prvého stupňa povinný jej dané plnenie vrátiť s tým, že ani zák. č. 514/2003 Z.z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii podľa jeho názoru fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu, ako i Trestný zákon v platnom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania, a súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť je

subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Uviedla, že z písomného vyjadrenia správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu vyplýva, že 90 % z objemu prihlásených pohľadávok je popretých, a že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky, celý majetok je tvorený hypotetickými pohľadávkami z neukončených súdnych sporov proti Národnej banke Slovenska, Garančnému fondu investícií, či poisťovni Chartis Europe a iným odporcom, a preto aktuálny stav konkurzu vylučuje možnosť, aby svoju pohľadávku uspokojila z konkurzu. Namietala tiež, že zo zápisníc o pojednávaní pred súdom prvého stupňa vyplýva, že listinné dôkazy neboli riadne vykonané spôsobom podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. (s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6M Cdo 11/2010 zo dňa 31.01.2012).

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť, keď mal za to, že súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového a právneho stavu veci, riadne zabezpečil dôkazné listiny, a z iných súdnych konaní v skutkovo a právne identických veciach mal k dispozícii všetky pre vec podstatné a rozhodujúce písomné listinné dôkazy, a tiež právoplatné rozhodnutia vydané bankou, z ktorých je jej úradný postup preukázaný. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľky, že je povinnosťou všeobecného súdu dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (pričom ani nešpecifikovala, na ktoré otázky nedostal odpoveď), keď aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky, nastolené účastníkom konania, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania, a odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 241/07). Uviedol, že podstatou práva na spravodlivé konanie nie je právo na úspech v konaní a teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstavám navrhovateľky, a preto je jeho tvrdenie, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za denegatio iustitiae, účelové. Mal za to, že navrhovateľka sa účelovo snaží dodatočne navrhovať vykonanie ďalších právne irelevantných dôkazov, ktoré iba oddiaľujú vydanie rozhodnutia vo veci, a zároveň sa snaží vyfabulovať fiktívnu existenciu jeho údajného nesprávneho postupu a tiež fikciu, kedy sa tak stalo, pretože údajný nesprávny úradný postup nebol preukázaný a neexistuje. Poukázal tiež na to, že navrhovateľka nevyužila všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodala žiadny návrh proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za jeho riadenie, za hospodárenie a nakladanie s jeho majetkom. Ohľadom tvrdenia navrhovateľky v odvolaní, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, uviedol, že jej kompetencie pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi, a ich medze vyplývajú aj z Ústavy SR a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány verejnej moci môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom je vylúčený extenzívny výklad (interpretácia) týchto ústavných princípov vyplývajúcich z článku 2 ods. 2 Ústavy SR. Zdôraznil, že Národná banka Slovenska postupovala v súlade s Ústavou SR a platnými právnymi predpismi, nebola nečinná, nespôsobila žiadne prieťahy, a pri svojom postupe voči Družstvu a aj obchodníkovi s cennými papiermi dodržiavala zákonné pravidlá, zakotvené ustanoveniami zákona o dohľade a zákona o cenných papieroch. Mal tiež za to, že ak bola navrhovateľka neznalá právnych predpisov, mohla požiadať Národnú banku Slovenska o vysvetlenie jej zákonom zverených kompetencií v oblasti dohľadu nad finančným trhom. Muselo jej však byť známe, že s jej investíciou je spojené aj riziko, a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov.

Ohľadom navrhovateľkou v odvolaní tvrdeného zanedbania povinností banky pri dohľade nad Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi uviedol, že Národná banka Slovenska môže ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za také porušenie a neplnenie povinností, ktoré sú dohliadanému subjektu uložené zákonom a ktoré zároveň patria do pôsobnosti a kompetencií orgánu dohľadu. Poukázal na to, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície, a teda až odvtedy mohla Národná banka Slovenska dohliadať, či Družstvo schválený Prospekt investície dodržiava. Uviedol, že povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 01.01.2009, na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v znení zák. č. 558/2008 Z.z., avšak počas

celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt, nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt. Informácie a podklady, ktoré má Národná banka Slovenska zisťovať v rámci predmetu dohľadu, sa vždy vzťahujú výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu so zohľadnením jeho zákonom uložených povinností. Poukázal na skutočnosť, že žiaden zákon neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt, teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, a preto reálne neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať. Vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt mal v súvislosti s rizikom iba jednu informačnú povinnosť podľa ust. § 129 ods. 1 písm. b) zákona o cenných papieroch, ktorá spočívala v tom, že zverejnené alebo hromadne používané oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt muselo obsahovať taktiež upozornenie, z ktorého vyplývalo, že s touto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov. Uviedol, že za dodržiavanie Prospektu investície Družstva bolo aj voči členom družstva vždy zodpovedné predstavenstvo ako štatutárny orgán, a to bez ohľadu na fakt, či vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt táto povinnosť bola alebo nebola osobitne zákonom uložená. Poukázal na nepravdivé, klamlivé a zavádzajúce tvrdenia navrhovateľky v odvolaní s tým, že Národná banka Slovenska nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva, ale mohla kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt, a to, či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom, a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle bývalého ust. § 130 zákona o cenných papieroch, pričom tieto informácie Národná banka Slovenska nepotvrdovala a ani nemohla potvrdzovať, pretože mohla postupovať len v súlade s bývalými ustanoveniami § 129 a § 130 Zákona o cenných papieroch, a nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľky, že vo vzťahu k Družstvu bola Národná banka Slovenska nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, pričom sa nedopustila žiadnych prietahov v konaní a postupovala v rámci jej oprávnení a v súlade so zákonom o cenných papieroch, zák. č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Ústavou SR.

Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29Cdo 4968/2009, na ktorý navrhovateľka poukazovala tvrdiac, že jej žaloba nebola podaná predčasne, odporca uviedol, že tento primárne rieši problematiku zodpovednosti iných subjektov ako štátu, a iba sekundárne a marginálne sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci, a z jeho odôvodnenia zároveň vyplýva, že akokoľvek inak nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v ust. § 3 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní, a preto zodpovednosť štátu v prípade, ak existuje iný dlžník, je zodpovednosť subsidiárna a tiež objektívna, ktorej sa štát nemôže zbaviť, a preto musia byť najskôr využité všetky zákonné možnosti veriteľa voči iným dlžníkom a následne musia byť jednoznačne a nespochybniteľne preukázané všetky tri predpoklady tejto zodpovednosti za škodu, ktoré musia byť splnené súčasne. Zdôraznil, že navrhovateľke doposiaľ nevznikla žiadna škoda, a nemožno ani odhadnúť, kedy a v akej výške jej v budúcnosti eventuálne škoda vznikne, pretože jej vznik a výška závisí od výsledku konkurzného konania na majetok úpadcu (Družstva). Uviedol, že až následne, ak pohľadávka navrhovateľky voči Družstvu nebude uspokojená v rámci konkurzu, môže jej vzniknúť škoda. K námietke navrhovateľky, že v konkurze na majetok Družstva a v súvisiacich incidenčných súdnych konaniach viac ako dva roky od vyhlásenia konkurzu nemajú veritelia ani len zistené pohľadávky, poukázal na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty Družstva zo dňa 14.09.2011, kde správca konkurznej podstaty konštatuje katastrofálny stav účtovníctva úpadcu, ktoré bolo vedené len do júla 2010, a po tomto dátume sa v účtovníctve nenachádzajú žiadne účtovné záznamy, účtovné doklady sú v neporiadku, mnohé z nich chýbajú, a veľká časť finančných operácií úpadcu bola realizovaná v hotovosti bez riadneho zaznamenania v účtovníctve, pričom pohľadávky neboli popreté z dôvodu, že by boli nedostatočne zdokladované, ale v dôsledku veľmi podozrivého hospodárenia úpadcu v období pred konkurzom, a zároveň s tým spojenou nemožnosťou preveriť skutočnú existenciu pohľadávok. Zastával názor, že navrhovateľke zatiaľ žiadna škoda nevznikla, keďže má voči Družstvu a jeho orgánom vymáhateľnú pohľadávku, a preto považoval záver súdu prvého stupňa o predčasnosti ňou podanej žaloby za správny. Nesúhlasil ani s tvrdením navrhovateľky, že listinné dôkazy údajne neboli vykonané spôsobom upraveným v ust. § 129 ods. 1 O.s.p.. V zápisnici o pojednávaní síce nie je osobitne uvedené, že na tomto pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, ale z nej jasne vyplýva, že súd prvého stupňa jednotlivé dôkazy, nachádzajúce sa

doteraz v súdnom spise, oboznámil. V tejto súvislosti tiež zdôraznil, že prítomní účastníci vyhlásili, že na ich oboznámení čítaním netrvali, pretože všetky listiny nachádzajúce sa v súdnom spise sú im známe. Vyjadril tiež názor, že súdu i zástupcom oboch účastníkov konania bol obsah všetkých listinných dôkazov a vyjadrení známy z inej činnosti súdu prvého stupňa, nakoľko vzhľadom na cca 800 podaných žalôb sa uskutočnili stovky pojednávania v skutkovo a právne totožných veciach a s totožnými dôkazmi. Zdôraznil, že v súlade s ust. § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočností všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti s tým, že z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.02.2008, sp. zn. 1Obo 283/2006 vyplýva, že „dôkazy, na ktoré účastník dodatočne poukazuje, sú súdu všeobecne známe, pretože účastník viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať“, pričom poukázal na to, že na Okresnom súde Bratislava I je proti nemu vedených niekoľko sto sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe, a s totožnými listinnými dôkazmi, pričom vo všetkých sporoch majú navrhovatelia rovnakého právneho zástupcu.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. s verejným vyhlásením rozsudku, a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska navrhovateľkou uplatneného nároku, a jeho výsledky aj náležite v súlade s ust. § 132 O.s.p. zhodnotil, na skutkové zistenia aplikoval správne právne predpisy, z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver, a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil. S odôvodnením rozhodnutia súdom prvého stupňa sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

V postupe súdu prvého stupňa odvolací súd nezistil ani procesné pochybenia alebo vady, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keď sa nestotožnil s námietkou navrhovateľky, že nevykonal riadne dokazovanie listinnými dôkazmi. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 17.06.2014 vyplýva, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu navrhovateľky a povereného zástupcu odporcu, pričom v priebehu konania (i na predmetnom pojednávaní) doručil obom sporovým stranám všetky vyjadrenia vo veci. Na predmetnom pojednávaní zástupcovia sporových strán do zápisnice z pojednávania výslovne uviedli, že všetky listiny, ktoré sú súčasťou spisu, sú im známe, a preto na ich oboznámení čítaním netrvali. I keby súd prvého stupňa všetky listinné dôkazy podrobne nečítal, v zmysle ust. § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočností všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti. V posudzovanej veci je nepochybné, že obsah listinných dôkazov je účastníkom konania a ich zástupcom známy, a súdu prvého stupňa (ako i odvolaciemu súdu) je známy z jeho činnosti, nakoľko bývalí resp. súčasní členovia Družstva vedú pred Okresným súdom Bratislava I (a konkrétne aj pred sudkyňou JUDr. Belavou) stovky sporov voči rovnakému odporcovi, na rovnakom skutkovom a právnom základe, v zastúpení rovnakým právnym zástupcom, a poukazujúc na rovnaké listinné dôkazy, takže dokazovanie ich podrobným čítaním, ani nebolo potrebné vykonať. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na návrh právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 08.09.2012, ktorým žiadal o spojenie 57 vecí, vedených v oddelení 15C pred sudkyňou JUDr. Belavou na spoločné konanie, a ktorý odôvodnil práve tým, že ide o skutkovo a právne identické veci, a navrhovatelia vychádzajú pri tvrdení a preukazovaní nesprávneho úradného postupu Národnej banky Slovenska zo skutkovo totožných tvrdení a identických dôkazov, a právne posúdenie zakladajú na totožných právnych argumentoch. Z uvedeného je potom nepochybné, že dokazovanie čítaním alebo oboznamovaním v podstate už všeobecne známymi, a súdu prvého stupňa z jeho činnosti jednoznačne známymi listinnými dôkazmi, nebolo potrebné vykonať. Rovnaký právny názor zaujal aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 1Obo 283/2006 zo dňa 27.02.2008, a odvolací súd sa s ním stotožnil. Preto aj tvrdenie navrhovateľky o riadnom nevykonaní listinných dôkazov súdom prvého stupňa vyhodnotil ako účelové.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka bol členkou PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVESTÍCIE, Polná č. 1, Bratislava, IČO: 35 784 717 (ďalej „Družstvo“), toho času v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K 95/2010-21,

právoplatným dňa 05.05.2011, a že do družstva vložila členský vklad, ktorý vydokladovala. Vzhľadom na jej rozhodnutie z Družstva vystúpiť, jej členstvo zaniklo rozhodnutím predstavenstva Družstva podľa čl. 16 ods. 3 stanov Družstva ku dňu 10.12.2010, čím jej vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu vo výške 7.452,36 eur so splatnosťou do 10.06.2011. Svoje nároky si uplatnila voči Družstvu v konkurze na majetok Družstva, ktorý nie je právoplatne skončený. Po popretí jej nároku správcom konkurznej podstaty podala incidenčnú žalobu, konanie o ktorej nie právoplatne skončené. Zaplatenia svojho nároku sa domáha aj v tomto konaní titulom škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska. Zo súdom prvého stupňa vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa 02.06.2008 bola medzi Družstvom ako klientom a obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. v likvidácii, (ďalej „obchodník s cennými papiermi“), ako obhospodarovateľom uzavretá Zmluva o riadení portfólia podľa ust. § 43 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách, predmetom ktorej bol podľa článku I. bod 2 záväzok obchodníka s cennými papiermi hospodáriť s portfóliom Družstva, pravidelne sledovať a vyhodnocovať spravované portfólio, obstarávať predaj cenných papierov z portfólia, nákup cenných papierov a prvé nadobudnutie cenných papierov od emitenta do portfólia Družstva, v súlade so schválenými prospektami investície, uschovávať a spravovať cenné papiere, nachádzajúce sa v portfóliu Družstva, uskutočňovať optimalizáciu a taktické zmeny v portfóliu Družstva a poskytovať mu konzultácie a finančné analýzy, pričom podľa Prílohy č. 2 k predmetnej zmluve sa obchodník s cennými papiermi zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia Družstva vo výške 8 % ročne. Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že po výpovedi Zmluvy zo dňa 30.03.2010 zo strany obchodníka s cennými papiermi, Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 01.03.2011, č. GUV-274/2011, odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, a rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011 Národná banka Slovenska zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt podľa ust. § 144 ods. 4 písm. c) zák. č. 566/2001 Z.z. z dôvodu porušenia ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c), h) zák. č. 566/2001 Z. z. a ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách. V posudzovanej veci sa navrhovateľka návrhom domáhala uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť jej škodu v sume 7.452,36 eur s príslušenstvom, ktorá jej mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska, špecifikovanom v návrhu na začatie konania a jeho doplnení, ktorý mal spočívať v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva, keď Družstvo porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b), c), h) a ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch, a zasiahla až v máji 2011, kedy vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti zakázala Družstvu činnosť, hoci neaktuálnosť Prospektu investície bola už od 31.12.2006, ďalej v prijatí nedostatočných opatrení zo strany Národnej banky Slovenska po 24.08.2007, kedy pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia, má portfólio nedostatočne rozložené, t. j., že Družstvo malo všetky získané peňažné prostriedky investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom s cennými papiermi, pričom rizikovosť rozloženia portfólia je jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu sleduje a má sledovať, a tiež, že Národná banka Slovenska prijala od 20.08.2008 do 04.03.2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odobratí povolenia obchodníkovi, nedostatočné opatrenia, a zapríčinila, že navrhovateľka nemohla rozpoznať riziko svojej investície už skôr, najmä po zisteniach, že obchodník s cennými papiermi poskytol Družstvu investičnú službu, ktorú mu poskytovať nemohol.

V posudzovanej veci sa teda navrhovateľka voči štátu domáhala náhrady škody, ktorá jej mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva navrhovateľky na náhradu škody je ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť, a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z.z. v ustanovení § 9 bližšie vysvetľuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinnosti

orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu, môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností a preto je potrebné správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z.z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala a existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je, alebo nie. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Podľa ust. § 420 ods. 1 Obč. zák. každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa ust. § 442 ods. 1 Obč. zák. sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení teda vyplýva, že škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, teda všeobecným ekvivalentom, a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Podľa ustanovenia odseku 1 sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnožení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, nebyť škodnej udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Odvolací súd sa najskôr stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. Nevyhnutným predpokladom pre záver o tom, že postup Národnej banky Slovenska v preskúmvanej veci bol nesprávny, je normatívne vyjadrenie „správneho úradného postupu“ a zistenie, že Národná banka Slovenska tento postup nezachovala s tým, že v posudzovanej veci mal nesprávny úradný postup odporcu spočívať aj v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že námietka navrhovateľky, spočívajúca v tvrdení, že povinnosťou Národnej banky Slovenska bolo dohľadať na aktualizáciu Prospektu investície, neobstojí. V danom prípade nie je sporné, že Národná banka Slovenska bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z.z.), teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície. Teda až od 01.06.2010 mohla Národná banka Slovenska dohľadať, či Družstvo dodržiava schválený Prospekt investície. Pokiaľ potom Družstvo od 31.12.2006 do 01.06.2010 zo zákona povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície nemalo, nemohla Národná banka Slovenska takúto povinnosť prostredníctvom výkonu dohľadu skúmať, keďže Družstvo samo o sebe nebolo povinné Prospekt investície dodržiavať. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 01.01.2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zák. č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z.z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investícií štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h) zák. č. 566/2001 Z.z.).

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľky o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt (teda ani Družstvu) žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohľadaných subjektov, napr. správcovských spoločností pre kolektívne investovanie. Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadať, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska iba v prípade, ak by sa jej postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľky, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľka vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom zo zákona vyplývajú.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo

samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená, a navrhovateľka si ako členka Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musela byť vedomá, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi, s tým, že až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 01.03.2011, č. GUV - 274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska, a činnosť Družstva, ktorého bola navrhovateľka v rozhodnom čase členkou, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, keď ide o riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania. Zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľke.

Národná banka Slovenska nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva, ako sa mylne domnieva navrhovateľka. Podľa platnej právnej úpravy mohla totiž kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. § 126 až § 130 zák. č. 566/2001 Z.z.. V tejto súvislosti treba poukázať i na to, že navrhovateľka si musela byť vedomá toho, že s jej investíciou je spojené riziko, a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b) zák. č. 566/2001 Z.z. v znení platnom do 21.07.2013; ust. § 126 až § 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z.z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z.z. účinným dňa 22.07.2013). Ak si toho navrhovateľka vedomá nebola, nemožno to pričítať na ťarchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedlňuje. To isté platí aj pokiaľ ide o jej argumentáciu, že o rozsahu dohľadu Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva nemala vedomosť. Navrhovateľka ako členka družstva (t.j. podnikateľského subjektu) neinvestovala peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého nemala žiaden vplyv, ale práve naopak, členská schôdza je najvyšším orgánom družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a stanov Družstva. Sama navrhovateľka argumentovala tým, že peňažné prostriedky do Družstva vložila z dôvodu, že sa spoliehala na to, že Družstvo a aj obchodník s cennými papiermi sú subjekty, nad ktorými vykonáva dohľad Národná banka Slovenska, a tak že bude zabezpečené ich riadne fungovanie, a tým budú nielen ochránené jej peňažné prostriedky, ale aj budú zhodnotené v garantovanej výške. Jej spoľahnutie vychádzalo z toho, že Družstvo malo ako jednu z činností (zapísaných v predmete činnosti podľa výpisu z Obchodného registra) zhromažďovanie peňažných prostriedkov od svojich členov formou členských vkladov a vykonávania činností na uspokojovanie potrieb svojich členov, spočívajúce v efektívnom zhodnotení vložených finančných prostriedkov. Navrhovateľka vložila svoje finančné prostriedky do Družstva s plným vedomím toho, že vložením finančných prostriedkov sa stala členkou podnikateľského subjektu (Družstva), pričom s členstvom sú spojené určité práva a povinnosti, ktoré sa týkajú okrem iného aj hospodárenia a majetku družstva. Bola to práve samotná navrhovateľka (v danom prípade sa jedná o člena družstva a vzťah člena družstva k družstvu, a dodržiavanie stanovených povinností v tomto vzťahu ako prevenčnej povinnosti predchádzať škodám), ktorá zanedbala prevenčnú povinnosť uloženú jej Obchodným zákonníkom ako členke družstva, a v zmysle ust. § 415 Obč. zák. mala postupovať ako členka družstva v spolupráci s ďalšími členmi družstva s primeranou dávkou opatrnosti, ktorú bolo možné od nej spravodlivo požadovať, a zvážiť možnú mieru rizika. Mohla a mala sa presvedčiť ako členka družstva o skutočnostiach uvádzaných Družstvom, mala sa aktívne, s dostatočnou starostlivosťou riadne a včas zaujímať o svoje práva (a ich výkon) voči družstvu, nakoľko ich podcenením či zanedbaním sa aj sama pričínila o znehodnotenie alebo nevyožiteľnosť investovaných prostriedkov.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľky o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhládnuť od aktívneho prístupu Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 08.01.2008, č. OPK-9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk), kedy po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska, opätovne rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s

cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk), a následne rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že navrhovateľka sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týkajú hmotnoprávneho posúdenia veci, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny podľa zák. č. 514/2003 Z.z..

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že postup Národnej banky Slovenska bol v súlade s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a preto pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila, a iné opatrenia, ktoré od Národnej banky Slovenska navrhovateľka očakávala a namietala ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporcov. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavujú práve v obsahu rozhodnutia a z hľadiska zodpovednosti štátu môžu zakladať jeho zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, pričom navrhovateľka v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytýkala len nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska a pochybenia, či nedostatky spočívajúce v tom, že Národná banka Slovenska pred svojím rozhodnutím nesprávne (nedostatočne) vyhodnotila podmienky pre jeho vydanie, čo je možné posudzovať v rámci tzv. nezákonného rozhodnutia. Všetky uvedené rozhodnutia však boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že navrhovateľka tvrdený nesprávny úradný postup odporcu v konaní nepreukázala.

Z uvedeného je potom zrejmé, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že navrhovateľka bol členom Družstva, ktoré je v súčasnosti v konkurze, vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K 95/2010-21, právoplatným dňa 05.05.2011. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že navrhovateľka v konaní nepreukázala vznik škody, pretože nepreukázala bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky v žalovanej sume voči dlžníkovi, teda Družstvu, s ktorým bola v právnom vzťahu, a ktoré je vo vzťahu k nej v pozícii dlžníka povinného vydať jej získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom voči odporcovi môže byť v občianskom súdom konaní uplatnený až vtedy, ak navrhovateľka nedosiahne uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní, v ktorom si aj uplatnila pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu. Je potom nepochybné, že jej škoda ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu. Existencia pohľadávky uplatnená v konkurznom konaní vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou konkurzu. Z uvedeného vyplýva, že v prejednávanej veci nie je daný ani ďalší predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia samotnej škody, a tým ani základný predpoklad zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo 199/2005 zo dňa 31.05.2006, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz 110/84, publikované pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je stále použiteľné, resp. nález Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 165/2012-45 zo dňa 13.02.2013). Z uvedeného dôvodu odvolací súd vyhodnotil námietky navrhovateľky, rozporujúce záver súdu prvého stupňa o predčasnosti podanej žaloby, ako nedôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené a za stavu, keď súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav, vykonaním potrebných a účastníkmi navrhnutých dôkazov, a keď navrhovateľka v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal, a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, čo znamená, že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, odvolací súd tento rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., a ich náhradu úspešnému odporcovi nepriznal, pretože si právo na ich náhradu neuplatnil (ust. § 151 ods. 1 O.s.p.).

Napadnutým uznesením č.k. 15C 186/2011-227 zo dňa 19.09.2014 súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť do pätnásť dní od doručenia uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku vo výške 20 eur s tým, že poplatok bol vyrúbený podľa ust. 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. a položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie, a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a konanie o vyrúbenie súdneho poplatku zastavil. S poukazom na ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb., účinného do 30.09.2012, a na ust. § 18ca zákona č. 71/1992 Zb., účinného k 01.10.2012, namietala uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vzhľadom na to, že predmetom konania je jej nárok proti odporcovi na náhradu škody podľa ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., pričom konanie sa začalo do 30.09.2012, a vzťahuje sa naň neobmedzené vecné oslobodenie od súdneho poplatku ex lege, ktoré smeruje k vecnému oslobodeniu od platenia akýchkoľvek súdnych poplatkov, uvedených v Sadzobníku zákona o súdnych poplatkoch, účinného do 30.09.2012, teda aj k vyrúbenému poplatku. Mala za to, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Co 128/2014-310 zo dňa 29.04.2014, v ktorom si odvolací súd jej názor osvojil.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., a po prehodnotení svojho pôvodného právneho názoru dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa ust. § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa ust. § 17 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom.

Podľa ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom platí súdny poplatok vo výške 20 eur.

Podľa poznámky č. 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatky podľa rovnakej sadzby platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Odvolaací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa súd napadnutým uznesením, ktorým uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku, aplikoval správny právny predpis a správne ho aj vyložil, a súdny poplatok navrhovateľke vyrúbil aj v správnej výške. Postup súdu prvého stupňa, ktorý rozhodol o povinnosti navrhovateľky zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, bol preto správny. Odvolacie námietky navrhovateľky nepovažoval odvolací súd za dôvodné. Je totiž nepochybné, že v Sadzobníku súdnych poplatkov sa v položke č. 7a nachádza súdny poplatok pre konanie o návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Táto položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb., bola do Sadzobníka vložená novelou zák. č. 71/1992 Zb. vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.10.2012. Súčasne bolo touto novelou do zák. č. 71/1992 Zb. vložené ust. § 18ca, podľa ktorého sa z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Konanie o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. síce do 30.09.2012 nebolo uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov, od 01.10.2012 je však spoplatnené. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Sžf 37/2010 zo dňa 04.05.2011 „tak ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané. Súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti“. Zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v ust. § 17 ods. 2 ustanovuje, že poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom. Z uvedeného potom vyplýva, že navrhovateľke poplatková povinnosť za podané odvolanie proti rozsudku vznikla. Navrhovateľka by nebola povinná zaplatiť poplatok za odvolanie (i s poukazom na ust. § 6 ods. 2 prvá veta zák. č. 71/1992 Zb.) iba v prípade, ak by odvolanie podala pred 30. septembrom 2012. Odvolanie však podala dňa 24.07.2014, z čoho vyplýva, že odvolacie konanie sa začalo za účinnosti zák. č. 71/1992 Zb. v znení zák. č. 286/2012 Z.z.. Preto postupoval súd prvého stupňa správne, ak jej napadnutým uznesením uložil povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie v zmysle pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, účinne v čase vzniku poplatkovej povinnosti, pričom poplatok vyrúbil aj v správnej výške 20 eur.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.